

MARTONYI JÁNOS

Magyar külügyminiszter

Jelenleg Magyarország látja el az Európai Bizottság elnökének tisztjét, és tevékenysége előterébe a kutatást, a fejlesztést, valamint az innovációt helyezi – tehát a Duna-stratégia kulcsterületeit. Külügyminiszterként Dr. Martonyi János számára különösen fontos a stratégia.

Mit gondol, hogyan fog a régió kinézni 2020-ban?

A Duna-régióra vonatkozó európai uniós stratégia segít abban, hogy összehangolt, hosszú távú megoldást találjunk olyan kihívásokra, amelyek nem oldhatóak meg az egyes országok szintjén. Magyarországnak a stratégiával kapcsolatos elképzelései két olyan irányvonalat követnek, amelyek tükrözik a régió 2020-as állapotáról szóló jövőképünket. Egyrészt élhető Duna-régiót szeretnénk teremteni. Második fő célunk, hogy 2020-ra valóban fejlett és virágzó régióvá váljunk.

A stratégia kiváló eszköz a jószomszédi viszonyok előmozdítására Közép-Európában. Ez történelmi lehetőség. A közös fellépéseken dolgozva szorosabb kapcsolatokat alakíthatunk ki sok területen. Bízom benne, hogy a Duna-stratégia kapcsán végzett közös munka hozzájárulhat az államaink közötti kapcsolatok jelentős javításához.

A stratégia hogyan járul majd hozzá ennek a jövőképnek a megvalósításához?

Nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy az érintett országok többségét különösen súlyosan érintette a gazdasági és pénzügyi válság. Ezért a stratégiára nagyon fontos szerep hárul a tekintetben, hogy olyan programokat kell bátorítani, amelyek segítenek a gazdaság újjáélesztésében – kiemelt feladat lesz például a meglévő források felhasználásának javítása.

Az újjáélesztést szolgáló fellépéseket és projekteket közösen alakították ki a részt vevő államok és a Bizottság, de ehhez a munkához jelentősen hozzájárultak szakmai szervezetek, értelmiségiek és a civil társadalom is sok más szereplő mellett. A stratégia alaposan előkészített együttműködési mechanizmus minden érintett számára.

Biztos vagyok benne, hogy a közösen kidolgozott projektek révén e jövőkép valóra váltását szolgáló gyakorlati megoldásokhoz jutunk.

Ön szerint milyen hozzáadott értéket képvisel a stratégia az Önök közép-európai régiója számára?

A stratégiában EU-n kívüli országok is részt vesznek. Ha sikerül a közös projekteket együtt megvalósítanunk, ez kiváló esély arra, hogy bevonjuk őket az Unió közös politikáiba. Biztos vagyok benne, hogy a következő tíz évben sokkal integráltabbá válik a Duna-régió, és ezt jelentősen elő fogja segíteni ez a stratégia.

A Nyugat-Balkánnal és az EU szomszédosági politikájában érintett országokkal fenntartott kapcsolatait szorosabbra fűző, stabilizált és integrált régió nemcsak Közép-Európa, hanem az Unió egésze számára is előnyöket fog hozni.

” Bízom benne, hogy a Duna-stratégia kapcsán végzett közös munka hozzájárulhat az államaink közötti kapcsolatok jelentős javításához. ”

JOHANNES HAHN

Regionális politikáért felelős európai biztos

Hahn biztos ismerteti a Duna-stratégia jövőjével kapcsolatos elképzeléseit.

Mit gondol, hogyan kellene a régióknak kinéznie 2020-ra?

2020-ra a Duna-régióknak olyan régióvá kell válnia, ahol jobb a lakosság életminősége, több gazdasági lehetőség áll rendelkezésre, több innovatív fiatal cég teremt munkahelyeket, javul a környezet, és virágzó kulturális légkör uralkodik. Azt szeretném, hogy mindenkinek legyen kilátása tisztességes munkahelyre és jó életre saját otthoni régiójában.

A stratégia hogyan járul majd hozzá ennek a jövőképeknek a megvalósításához?

A stratégia igen fontos eszköze annak, hogy e jövőkép konkrétan valóra váltható legyen. Ehhez három fő elemre van szükség: erős politikai támogatásra, a konkrét fellépések listájára, valamint együttműködésen alapuló munkamódszere.

Az erős politikai támogatás kialakítására az elmúlt hónapokban már sor került, a stratégia előkészítésébe ugyanis szorosan bevontuk a Duna-régió érintett országait és partnereit. Ezt a támogatást áprilisban remélhetőleg az Általános Ügyek Tanácsa megerősíti, majd idén júniusban az Európai Tanács is végleges áldását adja rá. Ez azt jelenti, hogy a cselekvési tervben javasolt fellépéseket a legmagasabb politikai szinten is támogatják a kormányok.

Annak érdekében, hogy a Duna-régiót érintő legfontosabb kérdésekkel kapcsolatban konkrét eredményeket tudjon felmutatni, a cselekvési tervet az országok, a regionális és helyi szintű hatóságok, az érintettek és az Európai Bizottság szolgálatai által benyújtott javaslatok alapján készítették el. Mintegy 200 kiemelt fellépést tartalmaz, amelyek a régió legfontosabb kihívásaival és lehetőségeivel foglalkoznak.

Ezenkívül – és ez valószínűleg a legfontosabb része – a stratégia együttműködésen alapuló munkamódszert javasol. Az országoknak rendszeresen operatív szintű találkozókat kell rendezniük, amelyeken megegyezhetnek a fellépések megvalósításának legjobb módjairól. Ez azt jelenti, hogy meghatározzák az elvégzendő feladatokat, felkutatják a finanszírozási forrásokat, és gondoskodnak a munka előrehaladásáról.

Mennyiben változtat a helyzeten, hogy a Bizottság is részt vesz a munkában?

A stratégia a Duna menti országok kezdeményezése nyomán lett kidolgozva, így a végrehajtása most az ő felelőségük. A Bizottság szerepe, hogy segítse őket az általuk közösen elfogadott célkitűzések elérésében. Így ebben a stratégiában az az újdonság, hogy az Európai Bizottság szerepe a cselekvési terv végrehajtásának előmozdítása. Nem pusztán papíron létező dokumentumról van tehát szó.

A Bizottság részvétele több okból is fontos. Mindenekelőtt segíti az összes érintett országot a célkitűzések teljesítésében. A Bizottság támogatni tudja az országokat az egymással való együttműködés terén. Ezenkívül olyan megbízható partner, amely szakértelmének köszönhetően szavahihető, átlátható a működése, és olyan pozíciót foglal el, amelyből sikeresen javíthat az EU lakossága együtödének a helyzetén. Továbbá a Bizottság a létező szabályok (pl. a környezetvédelmi irányelvek) megvalósítását is képes garantálni, valamint nyomást gyakorolhat az uniós finanszírozási eszközök összehangolása érdekében. Végül a Bizottság közre tud működni az általános tervezésben, nyomon követésben, értékelésben és tanácsadásban.

Az Európai Bizottság – és különösen a Regionális Politikai Főigazgatóság – elkötelezett amellett, hogy támogatja az országokat a stratégia lehető legsikeresebb kiaknázásában. Ez kiváló lehetőség a Duna-régióban élő minden ember és az itt működő intézmények számára, hogy profitálni tudjanak egymás erősségeiből.

” Három fő elemre van szükség: erős politikai támogatásra, a konkrét fellépések listájára, valamint együttműködésen alapuló munkamódszere. ”

HANS-PETER HASENBICHLER

a via donau ügyvezető igazgatója, egy osztrák vállalaté, amely a hajózható vízi utak kezelésével és fejlesztésével foglalkozik.

A Duna osztrák szakaszának integrált kezeléséért (hajózás, ökológia, árvízvédelem) felelős via donau kapcsolódó innovációs és fejlesztési tevékenységeket is szervez.

Mit gondol, hogyan fog a régió kinézni 2020-ban?

2020-ra a Duna az egész Duna-régió ökológiai és gazdasági gerincévé fog válni. Ezenkívül a nyugat-balkáni országoknak az EU-ba történő politikai integrációja jelentősen előrébb fog járni, és ez stabilitást és gazdasági jólétet fog hozni az egész régióknak.

Ami a közlekedési rendszert illeti, a mi jövőképünk összhangban áll az EU Európa 2020 stratégiájával, amely 2020-ig az üvegházhatású gázok kibocsátásának az 1990-es szintekhez képest legalább 20%-os csökkentését, valamint az energiahatékonyság 20%-os javítását tűzi ki célul. A teherforgalom jelentős része át fog helyeződni a közutakról a Dunára, így jobban kihasználjuk majd a belvízi szállításban rejlő lehetőségeket, tehát az alacsony energiafogyasztást, a nagyobb kapacitást, az alacsony szén-dioxid-kibocsátást, valamint az alacsony szállítási költségeket.

A stratégia hogyan járul majd hozzá ennek a jövőképnek a megvalósításához?

Platformként a Duna-régió stratégiája lehetővé fogja tenni a hajózható vízi utak valóban integrált kezelését, megteremtve az egyensúlyt a vízi utak különböző felhasználási módjai (például teherszállítás, energiatermelés, árvízvédelem, szabadidő, idegenforgalom és ivóvízellátás) között.

A Duna védelmével foglalkozó nemzetközi bizottsággal (International Commission for the Protection of the Danube River, ICPDR) szorosan együttműködve a via donau igyekszik elterjeszteni a vízi utakat érintő projektek integrált tervezésének szemléletét,

megteremtve a fenntartható belvízi hajózás fejlesztésének szükséges feltételeit a sértetlen folyami környezet megőrzése mellett. Romániával közösen Ausztria fogja koordinálni a stratégiában „A mobilitás és az intermodalitás fejlesztése / belvízi hajóutak” címen, „A Duna-régió összekapcsolása a többi régióval” pillér keretében található kiemelt területeket. E szerepünkben fontos lehetőséget látunk a dunai hajózás környezetbarát módon történő fejlesztésére.

Hogyan teljesíthető a stratégiának az a célja, miszerint a dunai teherszállításnak 2020-ra a 2010-es szinthez képest 20%-kal növekednie kell?

Egyrészt az infrastruktúrát érintő projektekre rendelkezésre álló költségvetések korlátozottságára tekintettel optimalizálni kell a vízi utak mindennapos karbantartását, másrészt biztosítani kell a Duna hajózhatóságának megfelelő szintjét a még mindig fennálló szűk keresztmetszetek felszámolásával.

E célból erősíteni szükséges a vízi utak kezelése terén folytatott határokon átnyúló együttműködést (ez a folyamat az EU által finanszírozott NEWADA projekt keretében már megkezdődött). A vízi utakkal és a kikötői infrastruktúrával összefüggő kérdések mellett olyan témakörökben is szükség van intézkedésekre, mint a közlekedéspolitikai, a hajópark korszerűsítése, a telematika (folyami információs rendszerek), az innováció, a logisztika, az oktatás és a képzés.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

www.via-donau.org/index.php

” 2020-ra a Duna az egész Duna-régió ökológiai és gazdasági gerincévé fog válni. ”

PHILIP WELLER

az ausztriai Bécsben működő, a Duna védelmével foglalkozó nemzetközi bizottság (International Commission for the Protection of the Danube River, ICPDR) főtájkára.

A Philip Weller által irányított ICPDR a 14 legfontosabb Duna menti ország és az Európai Bizottság számára olyan fórumot biztosít, amelynek keretében megvalósíthatják a Duna-medence vízminőségének és vízgazdálkodásának javítására vonatkozó kötelezettségvállalásaikat.

Mit gondol, hogyan fog a régió kinézni 2020-ban?

A Duna-régió igen sokszínű térség – földrajzi, ökológiai, kulturális szempontból és a gazdasági fejlődést tekintve egyaránt. A régiót a víz köti össze, és engem különösen foglalkoztat, hogy a Duna és mellékfolyói vize milyen állapotban lesz 2020-ban.

Az utóbbi húsz évben a Duna vízének minősége jelentősen javult, és meggyőződésem szerint 2020-ra – a dunai vízgyűjtő-gazdálkodási terv megvalósítása céljából az országok által végzett munkának köszönhetően – még tisztábbak és egészségesebbek lesznek, mint ma. Az összes közösségben megvalósuló megfelelő szennyvízkezelés, a foszfátmentes mosó- és mosogatószeres, a vízi erőforrásokat védő mezőgazdasági termelés, valamint a halak számára létrehozott elkerülő útvonalak a vízerőműveknél és egyéb gátaknál – mindezek szerepet fognak ebben játszani.

A stratégia hogyan járul majd hozzá ennek a jövőképhez a megvalósításához?

A Duna-stratégia már eddig is fontos hozzájárulást tett azzal, hogy ráirányította a politika figyelmét arra, milyen fontos a Duna fejlesztése a környezet védelmére és helyreállítására támaszkodva. Csak úgy érhető el hatékony és fenntartható fejlődés, ha megőrizzük és visszaállítjuk a régióban és a Duna vízében a megfelelő ökológiai körülményeket, és ez az elv is benne foglaltatik a stratégiában. A stratégiához kapcsolódó cselekvési tervben számos olyan kulcsfontosságú projekt szerepel, amelyek hozzájárulnak e cél eléréséhez.

Az ökológiai megfontolásokat feltétlenül be kell építeni a többi ágazatra vonatkozó döntésekbe, ugyanis a környezetet nem kezelhetjük minden mástól elszigetelten.

Milyen szerepet játszik az ICPDR a stratégia megvalósításában?

A Duna védelmével foglalkozó nemzetközi bizottság (az ICPDR) egy intézmény, amely a Duna védelméről szóló egyezmény alapján jött létre. Olyan fórumot kínál az országoknak, amelynek keretében együttműködhetnek egymással a vízgazdálkodást érintő kérdésekben. Ez az együttműködés már 12 éve folyik.

Az ICPDR elkötelezetten fog gondoskodni arról, hogy a Duna-stratégia hozzájáruljon a régió fejlődéséhez, és ezt olyan módon tegye, hogy megfelelő ökológiai feltételek alkossák a hatékony és tartós társadalmi fejlődés bázisát. Ezen belül az ICPDR különösen ügyel majd arra, hogy létrejöjjön a szükséges párbeszéd a mezőgazdasági, közlekedési és energiaügyi érdekek képviselői között, hogy ezekben az ágazatokban a megfelelő ökológiai bázis védelmét és megőrzését szem előtt tartva valósuljanak meg a fejlesztések.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

www.icpdr.org/

” Az ökológiai megfontolásokat feltétlenül be kell építeni a többi ágazatra vonatkozó döntésekbe. ”